

ÖSSZEFONÓDÁSOK (FÚZIÓK), MINT A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS LEHETSÉGES ESZKÖZEI

2021. ÁPRILIS

TARTALOM

I.	A fúziók lényege	3
I.1.	A fúzió definíciója	3
I.2.	Fúziókontroll	5
I.3.	A fúziós eljárásrend folyamata	6
I.4.	Összefonódás-bejelentés elektronikus benyújtása	6
II.	A magyar gazdaság a fúziók tükrében	7
II.1.	Növekvő gazdaság, emelkedő tranzakciószám	7
II.2.	Magyarországon is meghatározóvá váltak a startup befektetések	8
II.3.	Aktívabb állami szerepvállalás	8
II.4.	Megtérülnek az állami befektetések	9
II.5.	Csökken a külföldi felvásárlások aránya	11
II.6.	A tranzakciók megoszlása az érintett szektorok szerint	12
III.	Mivel tud hozzájárulni a GVH a gazdaság növekedéséhez?	13
III.1.	Jelentős adminisztrációsterhek-csökkentés a vállalkozások számára	13
III.2.	E-ügyintézés bevezetése	14
III.3.	Előzetes egyeztetés (prenotifikáció) lehetősége	14
III.4.	Fókuszban az adathitelesség	16
III.5.	Formális beavatkozások	16
III.6.	A verbális intervenciók növekvő szerepe	18

I. A FÚZIÓK LÉNYEGE

I.1. A fúzió definíciója

A fúzió kifejezés lényegében egy gyűjtőfogalom.¹ Fúzióról akkor beszélünk, ha

- önálló vállalkozások (vagy vállalkozásrészek) összeolvadnak,
- egyik vállalkozás a másik fölött irányítási jogot szerez,
- közös vállalatot hoznak létre, vagy
- cégek valamely résztevékenységeiket önálló, közös vállalatba egyesítik, vagy akár
- eszközök (jogok, márkanev, szabadalom) megszerzése is beletartozhat a fogalomba, amennyiben azok önmagukban vagy a vállalkozás meglévő eszközeivel együtt elégségesek piaci tevékenység végzéséhez.

Számos konkrét fúzió bebizonyította, hogy tevékenységeik összekapcsolásával a vállalatok eredményesebben fejleszthetnek ki új termékeket vagy szolgáltatásokat, csökkenthetik a termelési, a logisztikai és a forgalmazási költségeket vagy akár a köztes szereplők és szolgáltatások kiváltásával, vállalaton belülről kerülésével ki is küszöbölhetik azt. Nem ritka az sem, hogy fúzió végrehajtása után vállalaton belülről kerülnek olyan tevékenységek, amelyeket addig beszállítói szolgáltatásként vettek igénybe és ezáltal jelentősen csökken a beszállítóktól való függés, a kitétttség.

Az összefonódó vállalatok hatékonyabb működésének köszönhetően a piaci verseny fokozódik, melynek nyertesei a fogyasztók, akik kedvezőbb árakon, jobb minőségű árukhoz és szolgáltatásokhoz juthatnak. A hatékonyság növelésén túl a fúzió elősegítheti azt is, hogy a vállalkozások nemzeti bajnokok lehessenek a saját területükön.

A vállalkozások világában a fúziós döntéseket gyakran előzik meg döntéselőkészítő stratégiai megfontolások és alapos vizsgálatok, melynek keretében elemzik a külső piacokat nem csupán a múltbeli tényadatok alapján. Legalább annyira fontos, hogy az adott iparágban miképpen alakulnak a jövőbeni várakozások, a potenciális versenytársak stratégiája, és ezek hogyan hatnak a lehetséges felvásárlási célpontokra. Az elemzések közvetlen célja a döntéshozók segítése annak megítélésében, hogy az adott felvásárlás mennyiben segíti elő a felvásárlót stratégiai lehetőségeinek bővítésében, növekedési céljainak elérésében. Konkrétan mekkora erőforrást igényel a felvásárlás és az pénzügyileg vagy akár fenntarthatósági szempontból miképpen térül meg. Az alapos elemzéseknek gyakorta része a felkészültség analízis vagy akár az adóoptimalizálás kérdése is.

Egyes vállalatfúziók azonban vissza is foghatják a versenyt abban az esetben, amikor az érintett cégek erőfölényhez jutnak, vagy tovább erősítik a domináns piaci helyzetüket. Az ilyen esetekben az árak nagy valószínűséggel növekednek, csökken a választék, mely sérti a fogyasztók érdekeit. Ezzel el is érkeztünk ahhoz a ponthoz, amikor mind a kormányok, mind a részvényesek, mind a magánszemélyek, mint fogyasztók ellenezhetik a fúziókat. Az erőfölénnyel való visszaélés megakadályozására, a kedvezőnek ítélt piacszerkezet fenntartására születtek meg az összefonódás-ellenőrzési jogszabályok, melyek tartalmazzák a tervezett vállalat-összeolvadások kiértékelésének alapszabályait, valamint a végrehajtására vonatkozó eljárási szabályokat. Az összefonódás-ellenőrzéssel (fúziókontrollal) kapcsolatos feladatokat rendszerint az állami versenyhatóságokhoz (az Európai Unióban a tagállami versenyhatóságokhoz) telepítik, de az összefonódás-ellenőrzési rendelet feljogosítja az Európai Bizottságot is arra, hogy tiltsa azokat a vállalategyesítéseket és felvásárlásokat, amelyek a verseny jelentős mértékű csökkenését idézhetik elő.²

¹ Vissi Ferenc: A „Versenypolitika alapjai” előadássorozat, 2019.03.21.

² Versenypolitika, A piacok olajozott működéséért., 2016 Luxembourg, Az Európai Unió Kiadóhivatala

Az Európai Bizottság megvizsgál minden olyan fúziót, ahol az összeolvadó cégek éves üzleti forgalma külön-külön vagy a létrejövő vállalat várható éves üzleti forgalma meghalad bizonyos határértékeket.³ A határértéket meghaladó, azaz uniós léptékű összefonódások esetén a vállalkozásoknak az Európai Bizottsághoz kell kérelmüket bejelenteniük, illetőleg az ilyen kérelmet nem a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban GVH), hanem a Bizottság bírálja el. E határértékek alatt az összeolvadásokat a nemzeti versenyhivatalok vizsgálhatják felül, amennyiben az illetékes tagállamban létezik fúziós rezsím. A Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok bizonyos feltételekkel át is adhatják egymásnak az ügyeket.

Az uniós szintű vállalategyesítési engedélyezés egyik előnye, hogy a több uniós országban üzleti tevékenységet folytató vállalkozások egy lépésben engedélyeztetethetik a fúzióikat („one-stop-shop” eljárási rezsím), és a tranzakció határon átnyúló jellegzetességei is jobban figyelembe vehetőek. Folyamatban lévő egészen friss példa a biztosítási piacon 2020 november végén történt bejelentés, amikor a tőzsdén is jegyzett osztrák VIG (Vienna Insurance Group) közölte, hogy megveszi a holland Aegon biztosító közép- és kelet-európai részlegét és ezzel megszerzi az Aegon biztosítási üzletágát Magyarországon, Lengyelországban, Romániában és Törökországban.⁴

A Bizottság hatáskörébe tartozó összefonódások esetében ehhez hasonló esetekben a tagállami versenyhatóságnak (így a GVH-nak) nincs lehetősége vizsgálnia a tranzakciót, azonban van arra lehetőség, hogy egy adott tagállam kormánya nemzetbiztonsági kockázatra hivatkozva ellenőrizze és adott esetben megtiltsa egy tagállami cég felvásárlását. Erre Magyarországon a Magyarország biztonsági érdekét sértő külföldi befektetések ellenőrzéséről szóló 2018. évi LVII. törvény biztosít lehetőséget, és az ezzel kapcsolatos eljárás lefolytatása a Belügyminiszter feladatkörébe tartozik. A Fúziós Rendelet lehetővé teszi, hogy nemzetbiztonsági okokból nemzeti jogszabály a külföldi tulajdonszerzések vonatkozásában a Rendelethez képest szigorúbb követelményeket állapítson meg. Ilyenre más országban is van példa. Az Egyesült Államok kormánya például 2017-ben nemzetbiztonsági okokból vétőzta az Infineon Technologies AG német vállalat amerikai Wolfspeed feletti irányításszerzését.⁵

A COVID-19 által előidézett gazdasági visszaesés miatt egyes cégek felvásárlási célponttá válhatnak. Ez stratégiai ágazatokban sértheti a nemzeti érdekeket. Ennek fényében Magyarországon a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 277. § (1) bekezdése 2021. június 30-ig előírja [277. § (2) bek. a) pont], hogy stratégiai ágazatokban Európai Unióban bejegyzett vállalatok magyarországi irányításszerzéseit is be kell jelenteni az ITM miniszternek. Ezen túlmenően a 2020 novemberében életbe lépett veszélyhelyzeti szabályozás révén – a veszélyhelyzet fennállásának idejére – bővült azon ágazatok köre, ahol a Belügyminiszter megakadályozhatja az adásvételt nemzetbiztonsági kockázatra hivatkozva.

Az utóbbi időben az Európai Bizottság több tagállammal is intenzív egyeztetéseket folytat annak érdekében, hogy tagállami versenyhatóságok az EUMR 22. cikk alapján áttételi kérelmet nyújtsanak be a Bizottság felé olyan tranzakciók kapcsán is, amelyek a fent említett határértékek alatti ügyek. Az 5 milliárd forintos küszöb kifejezetten a piaci jelzések miatt került a magyar versenytörvénybe, mely alatti áttétel a Bizottsághoz felvetheti a kiszámíthatóság és jogbiztonság kérdését. A jogalkotó az ügyek 22. cikk szerinti referálásának lehetőségét azokra az esetekre találta ki, amikor egy tagállamban nincs fúziós rezsím. A jogbiztonság szempontjából ez mindaddig aggályos lehet, amíg a Bizottság nem tisztázza az eljárásrendet transzparensszen a piac számára.⁶

³ A vállalkozások összefonódásának ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK rendelet (Fúziós Rendelet) alapján az összefonódás az Európai Bizottság felé bejelentésköteles, ha az összefonódásban résztvevő felek összesített világszintű forgalma meghaladja az 5 milliárd EUR-t és legalább két fuzionáló fél előző évi EU-s nettó forgalma egyenként meghaladja a 250 millió EUR-t, vagy ha az összefonódás nem éri el ezt a mértéket, de az összefonódásban érintett vállalkozások összevont teljes világméretű forgalma meghaladja a 2,5 milliárd EUR-t és teljesülnek a rendelet egyéb feltételei.

⁴ <https://bbj.hu/business/industry/deals/vienna-insurance-group-acquires-aegon-eastern-europe-businesses>, letöltés ideje: 2021.04.06.

⁵ <https://fortune.com/2017/02/11/cfius-infineon-cree-wolfspeed-security/>, letöltés ideje: 2021.04.07.

⁶ A Bizottság a 22 cikk szerinti áttételekkel kapcsolatos iránymutatását 2021. március 26-án publikálta: https://ec.europa.eu/competition/consultations/2021_merger_control/guidance_article_22_referrals.pdf (letöltés ideje: 2021.04.14.)

I.2. Fúziókontroll

Magyarországon az összefonódások ellenőrzésének célja a gazdaság szempontjából lényeges vállalategyesülések vagy felvásárlások nemzeti versenyhatóság általi kontrollja. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban Tpv. vagy versenytörvény) VI. fejezetében foglalt összefonódás-ellenőrzési rendelkezések célja, hogy minden, a gazdaság szempontjából lényeges vállalategyesülést vagy felvásárlást (és egyéb irányításszerzést) versenyfelügyeleti ellenőrzés alá vonjon. A magyar nemzeti versenyhatóság, a GVH abban az esetben tiltja meg az összefonódást, ha az – különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként – jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon (ún. versenyhatás-teszt). Ellenkező esetben a versenyre gyakorolt hatásokkal járó hatékonysági előnyök és hátrányok mérlegelése alapján az összefonódást tudomásul veszi a bejelentés alapján hatósági bizonyítvány kiadásával, vagy a bejelentés alapján hivatalból indított eljárás lezárásaként hozott határozatban. A GVH előzetes vagy utólagos feltételt, illetve kötelezettséget is előírhat az összefonódás hátrányos hatásainak mérséklése érdekében (pl. vállalkozásrészek, vagyontárgyak elidegenítésének tilalma, vagy valamely közvetett résztvevő felett gyakorolt irányítás megszüntetése).

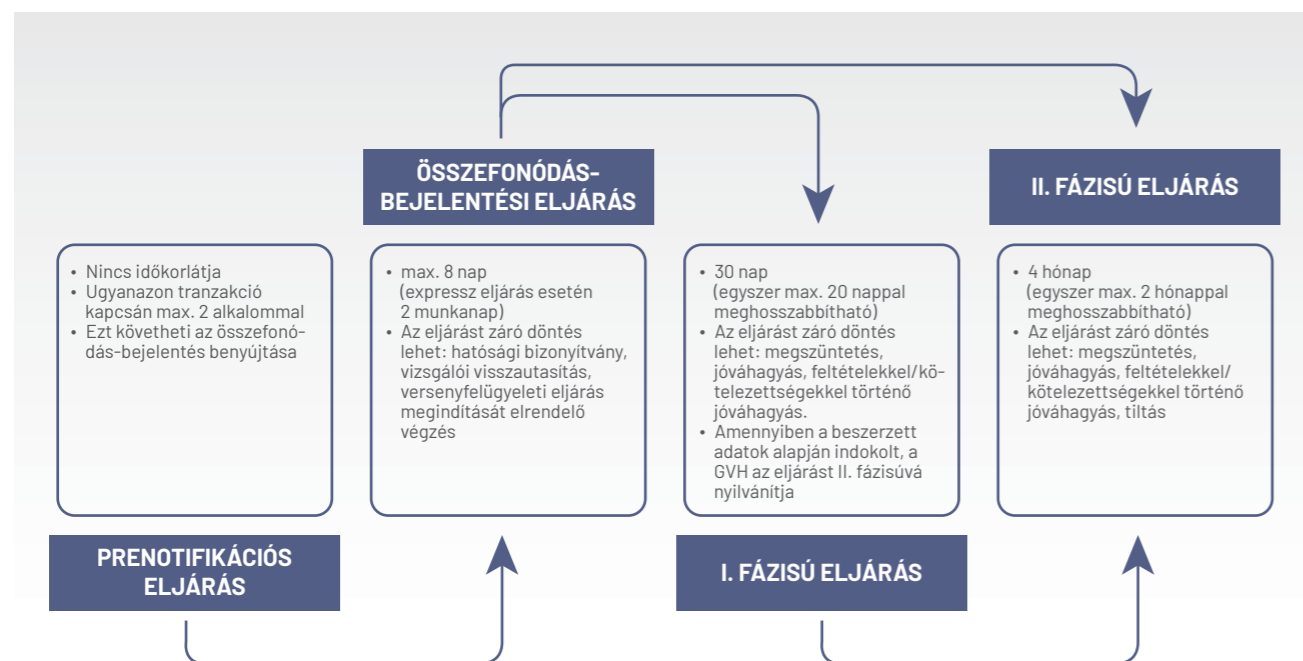
A versenyre gyakorolt hatás szempontjából a versenykorlátozó hatás minősítésénél külön jelentőséggel bír, hogy az összefonódás versenytársak közötti (horizontális) vagy pedig eladó-vevő közötti (vertikális). A horizontális összefonódások általában közvetlenül a piaci szerkezet megváltoztatását okozzák, a vertikális összefonódások pedig a kapcsolódó piacokra hathatnak negatívan. Egyes tranzakciók nem sorolhatóak be egyértelműen egyik vagy másik csoportba annak következtében, hogy mind vertikális, mind horizontális jellemzőkkel bírnak. Előfordulhat olyan eset is, amikor nincs olyan piac, amelyen mindkét vállalat jelen van. Az ilyen összefonódásnak is lehetnek káros versenyhatásai. Portfólió hatásról beszélünk, ha egymást kiegészítő áruk gyártói, illetve forgalmazói (szomszédos piacok szereplői) kerülnek egy vállalkozáscsoporthoz. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó stratégiák (pl. árukapcsolás) alkalmazására.

Ennek érdekében a Tpv. is meghatároz olyan, a vállalkozások árbevételétől függő küszöbszámokat, amelyek, ha nem teljesülnek, akkor az adott összefonódást nem kell a GVH-hoz bejelenteni. Jelenleg a Tpv. két ilyen küszöbszámot tartalmaz. Amennyiben az érintett vállalkozáscsoportok együttes nettó árbevétele eléri a 15 milliárd forintot, és ezen belül legalább két vállalkozáscsoport árbevétele meghaladja az 1 milliárd forintot, akkor az összefonódást a feleknek be kell jelenteniük a GVH-hoz. Abban az esetben, ha az érintett vállalkozáscsoportok együttes árbevétele nem éri el a 15 milliárd forintot, de meghaladja az 5 milliárd forintot, akkor az adott tranzakciót a GVH-nak akkor szükséges bejelenteni, ha valószínűsíthető, hogy az összefonódás káros hatással lehet a versenyre az érintett piacon.

Az összefonódások megtiltása az összefonódások vizsgálatára lefolytatott eljárások során az egyik legerősebb beavatkozási eszköze a nemzeti versenyhatóságnak. Abban az esetben kerülhet sor összefonódások megtiltására, ha a vizsgálat során begyűjtött adatok és információk mélyreható jogi és közgazdaságtani szempontú elemzéséből a GVH arra a következtetésre jut, hogy a tranzakció a verseny jelentős mértékű csökkenésével járna az érintett piacon, melyet semmilyen feltétel vagy kötelezettség vállalásával sem tudnak kiküszöbölni a tranzakcióban részes felek.

A GVH az eljárások átláthatóságának növelése, gyorsítása és adminisztrációs terheinek csökkentése céljával 2011-ben kezdte meg a fúziós engedélyezési eljárásrendjének felülvizsgálatát. Ezt követően több változtatásra is sor került, így pl. a fúziós kérelem űrlapja érdemben megújult, 2012 márciusától dedikált vizsgálati iroda foglalkozik a fúziós ügyekkel, kialakult az előzetes egyeztetésekkel kapcsolatos gyakorlat. A versenytörvény 2017. január 15-étől hatályba lépő változásai (a kérelmezési rendszerről a bejelentési rendszerre való áttérés, és az ahhoz kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díj csökkentése, a bejelentési küszöbérték növelése; lásd még az erről szóló tájékoztatást) is illeszkednek a hatékonyságnövelő lépések sorozatába, és e jogszabályi változtatások szükségessé tették az összefonódások vizsgálatához kapcsolódó egyes dokumentumok (az összefonódás-bejelentés űrlapja, közlemények) felülvizsgálatát.

I.3. A fúziós eljárásrend folyamata

I.4. Összefonódás-bejelentés elektronikus benyújtása

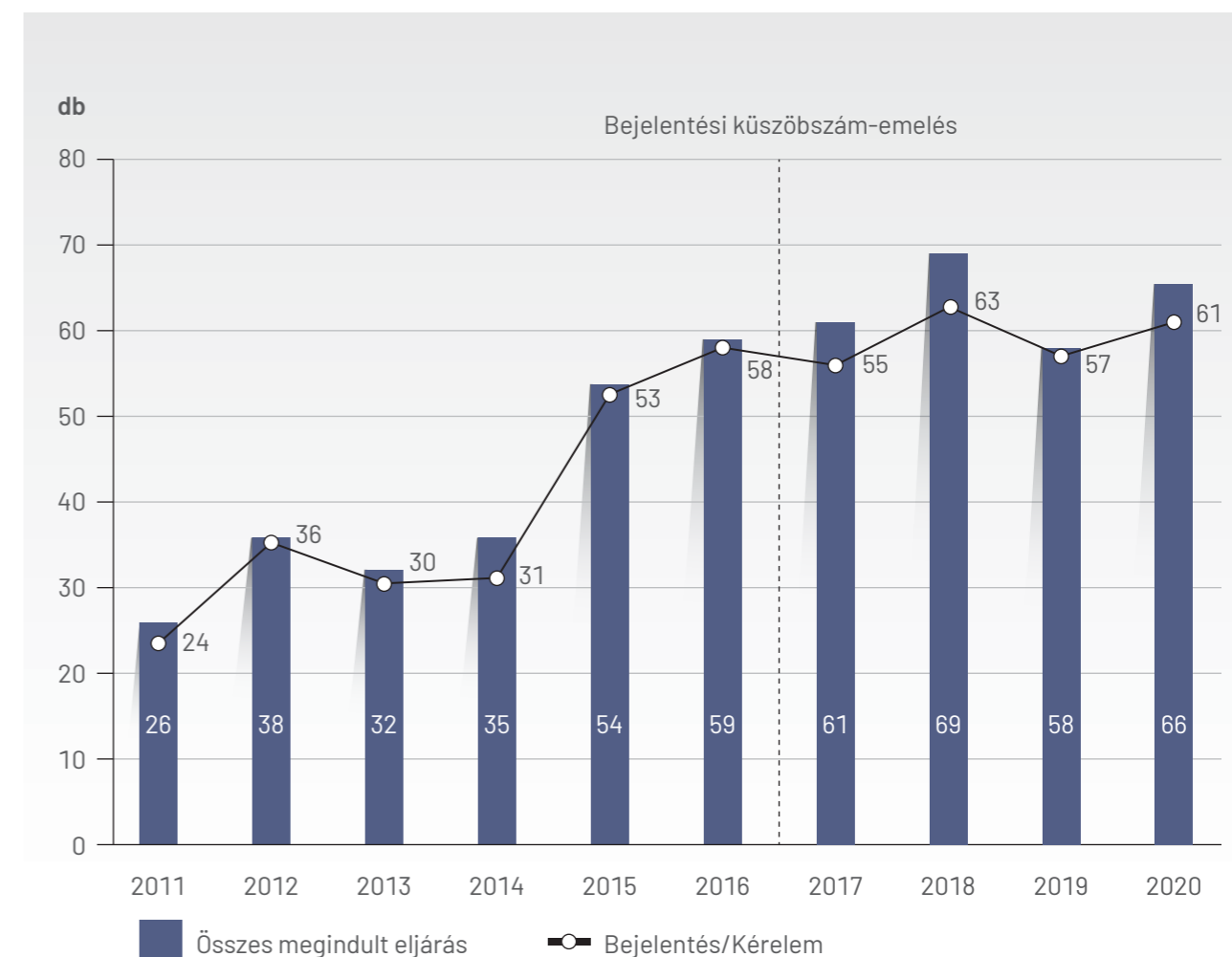
A Tptv. 43/J. §(1) bekezdése szerinti, a GVH által a honlapján Word és Pdf formátumban közzétett összefonódás-bejelentési űrlap nem csak írásban, valamint személyesen, hanem elektronikus úton is benyújtható, a GVH által biztosított ún. iForm elektronikus űrlapkitöltő alkalmazás használatával.⁷ Elektronikus benyújtás esetén az összefonódás-bejelentési űrlapot az iForm keretűrlaphoz kell csatolni. Az iForm alkalmazás a Személyre Szabott Ügyintézési Felületen (SZÜF) érhető el.

II. MAGYAR GAZDASÁG A FÚZIÓK TÜKRÉBEN

II.1. Növekvő gazdaság, emelkedő tranzakciószám

2020-ban összesen 61 összefonódást jelentettek be a GVH-hoz, ami 7%-os növekedést jelent a 2019. évi adatokhoz képest. A bejelentett (2017 előtt kérelmezett) összefonódások száma az elmúlt 10 évben folyamatosan emelkedett, **a 2010. évi adatokhoz képest a bejelentések száma 2020-ra 42%-kal nőtt.** A 2016 és 2020 közötti időszakban a GVH-hoz átlagosan 59 összefonódást jelentettek be a vállalkozások.

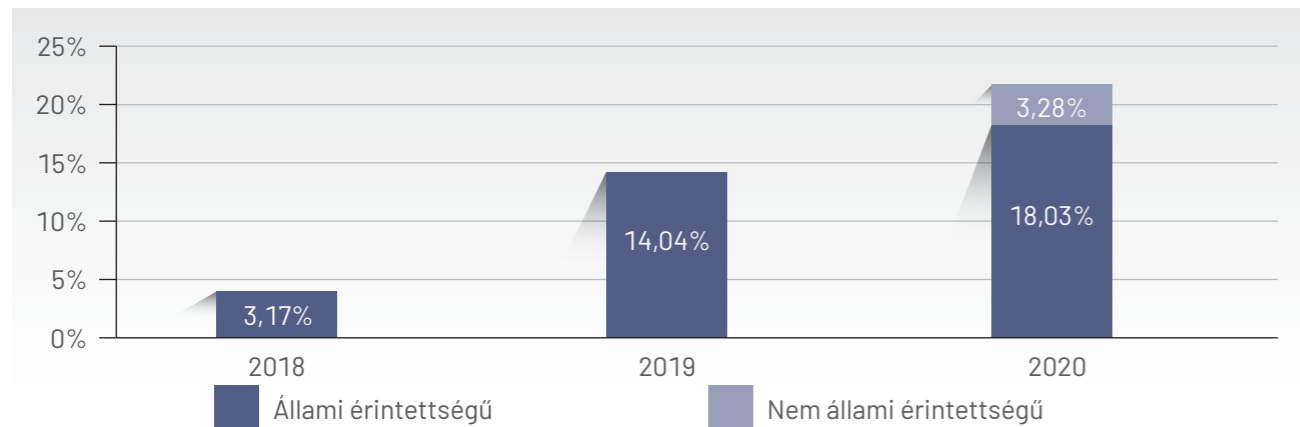
10 ÉV ALATT 42%-KAL TÖBB ÖSSZEFONÓDÁS-BEJELENTÉS

A bejelentett összefonódások számát a fúziós bejelentési küszöbszám emelése sem törte meg 2017-ben, amely arra utal, hogy a gazdasági növekedés fokozta a vállalati összefonódási kedvet Magyarországon. A bejelentések számának növekedése mellett az ügyintézési határidők tovább csökkentek (Isd. 13. oldal).

II.2. Magyarországon is meghatározóvá váltak a startup befektetések

NÖVEKVŐ STARTUP BEFEKTETÉSEK

Az utóbbi időben a magyarországi vállalati fúziók kapcsán is egyre inkább megfigyelhető, hogy különösen a pénzügyi befektetők, tőkealapok olyan akvizíciókat keresnek, amelyek valamilyen új technológia megszerzésére irányulnak, így a GVH esetében is jelentősen megnőtt azon összefonódások aránya, amelyek célja ún. startup vállalkozásokba való pénzügyi befektetés volt, ezen cégek pedig jellemzően nem rendelkeznek még jelentős árbevéttel.

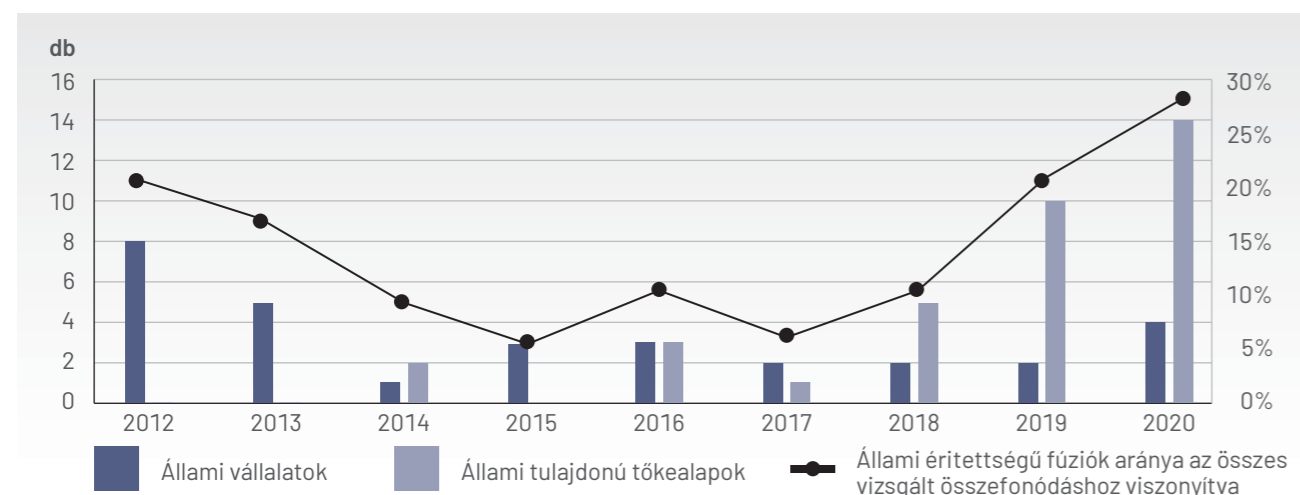
II.3. Aktívabb állami szerepvállalás

A GVH által 2020-ban vizsgálat alá vont összefonódások **30 százaléka állami befektetés, irányításszerzés volt, amely jellemzően állami tulajdonban lévő kockázati tőkealaphoz kapcsolódó közös irányításszerzéseket jelentett startupokban**, ami ellensúlyozta a tranzakciók száma esetében a COVID miatti esetleges visszaesést, ugyanakkor ezek többnyire szintén kisebb értékű tranzakciók voltak.

30%

Állami érintettségű irányításszerzések aránya

ÁLLAMI IRÁNYÍTÁSSZERZÉSEK ARÁNYA

II.4. Megtérülnek az állami befektetések

Az alábbi ábrák az Magyar Export-Import Bank Zrt. révén részben állami tulajdonban lévő Portfolion Regionális Magántőke Alap két korábbi közös irányítást eredményező befektetését szemléltetik.

Az informatikai szakemberképzéssel és munkaerő-közvetítéssel, valamint kölcsönzéssel foglalkozó CodeCool árbevétele és tandíj bevétele is 2019-re a 2017-es évhez képest (amely évben a Portfolion Regionális Magántőke Alap befektetése révén közös irányítást szerzett a vállalkozásban) lényegesen nagyobb arányban nőtt, mint az ugyanezen időszakban a Magyarországon nem akkreditált informatikai képzésben résztvevő hallgatók száma.

61%

2017 és 2019 között 61%-kal nőtt a nem akkreditált informatikai képzésben résztvevő hallgatók száma

220%

220%-os növekedés a tandíjbevételeket tekintve 2017 és 2019 között

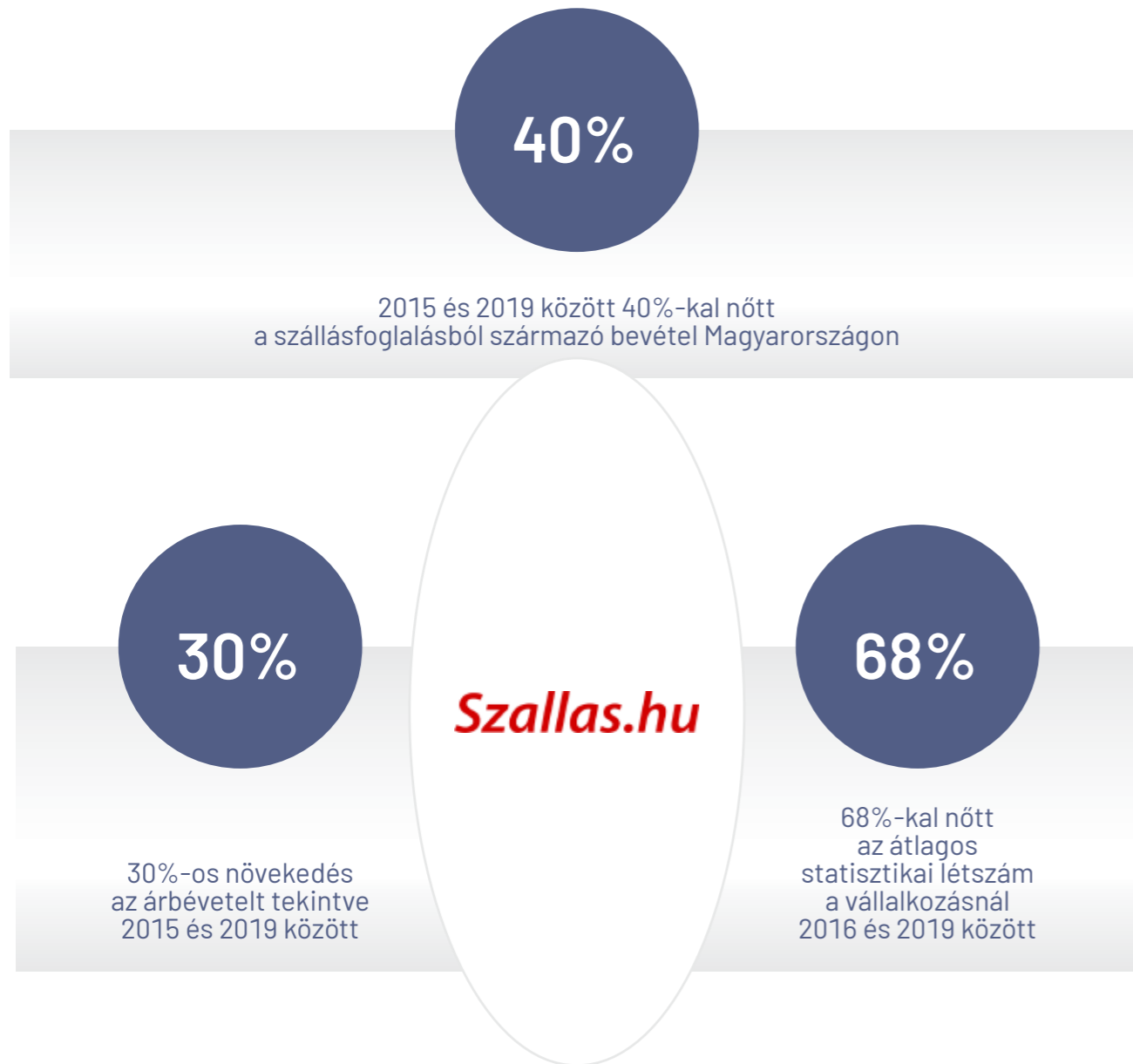
39%

Az átlagos statisztikai létszám a vállalkozásnál 39%-kal nőtt 2017 és 2019 között

180%

A teljes árbevételt tekintve 180%-os növekedés 2017 és 2019 között

A Szallas.hu-ban 2015 végén szerzett a Portfolion Regionális Magántőke Alap egyedüli irányítást, amely időszakhoz képest a vállalkozás árbevétele folyamatosan növekedik, 2019-re több mint 30%-kal nőtt, és a vállalkozás képes volt piaci pozícióját egy jelentős nemzetközi versenytárs mellett is megőrizni.

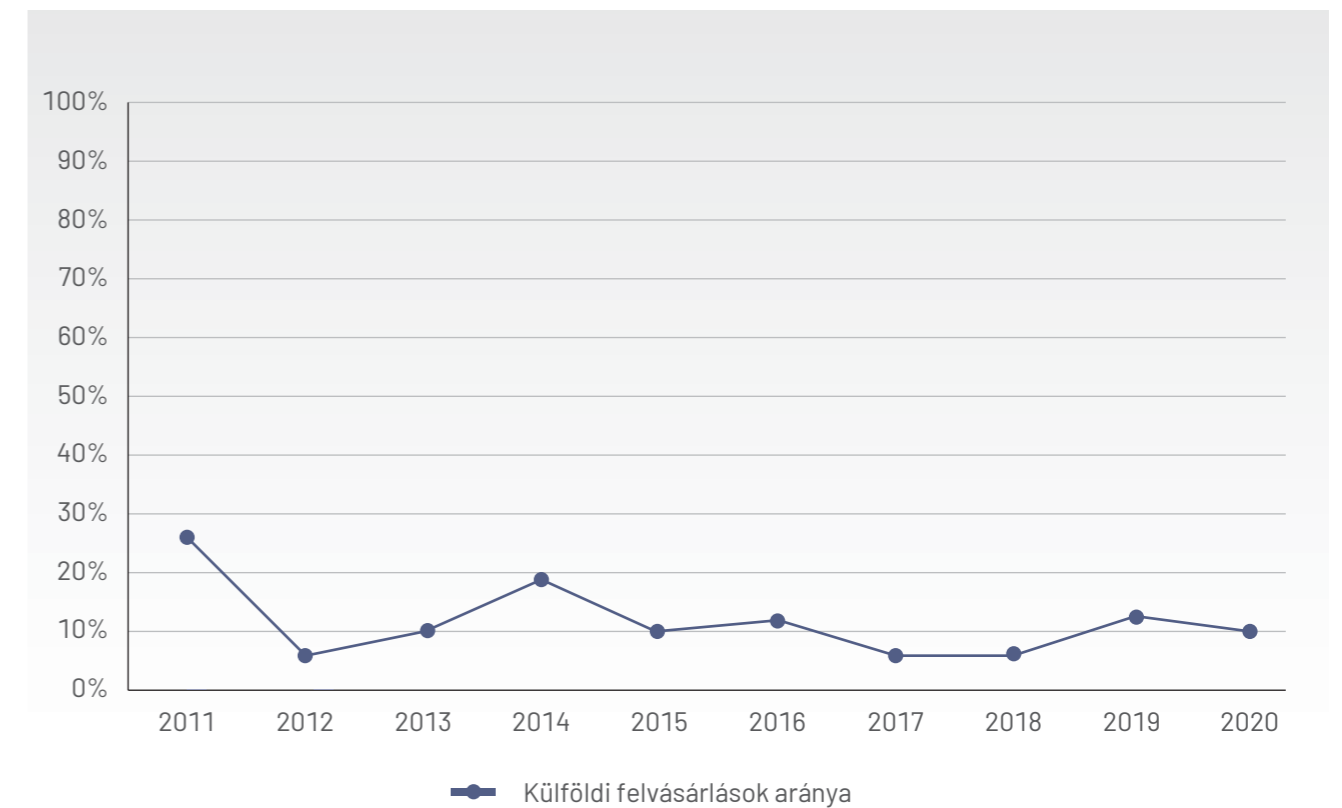

II.5. Csökken a külföldi felvásárlások aránya

Továbbra sem erőteljes a magyar vállalatok külföldi felvásárlása, ugyanakkor az utóbbi években ismét megnövekedett azon tranzakciók száma és aránya, amelyek során külföldi vállalkozások korábban magyar tulajdonban lévő vállalkozásokat vásároltak fel. A külföldi szerzések közül azon tranzakciók aránya, amely során a külföldi vállalkozás magyar tulajdonban lévő vállalkozás felett szerzett irányítást az **elmúlt 10 évben átlagosan 10% volt.**

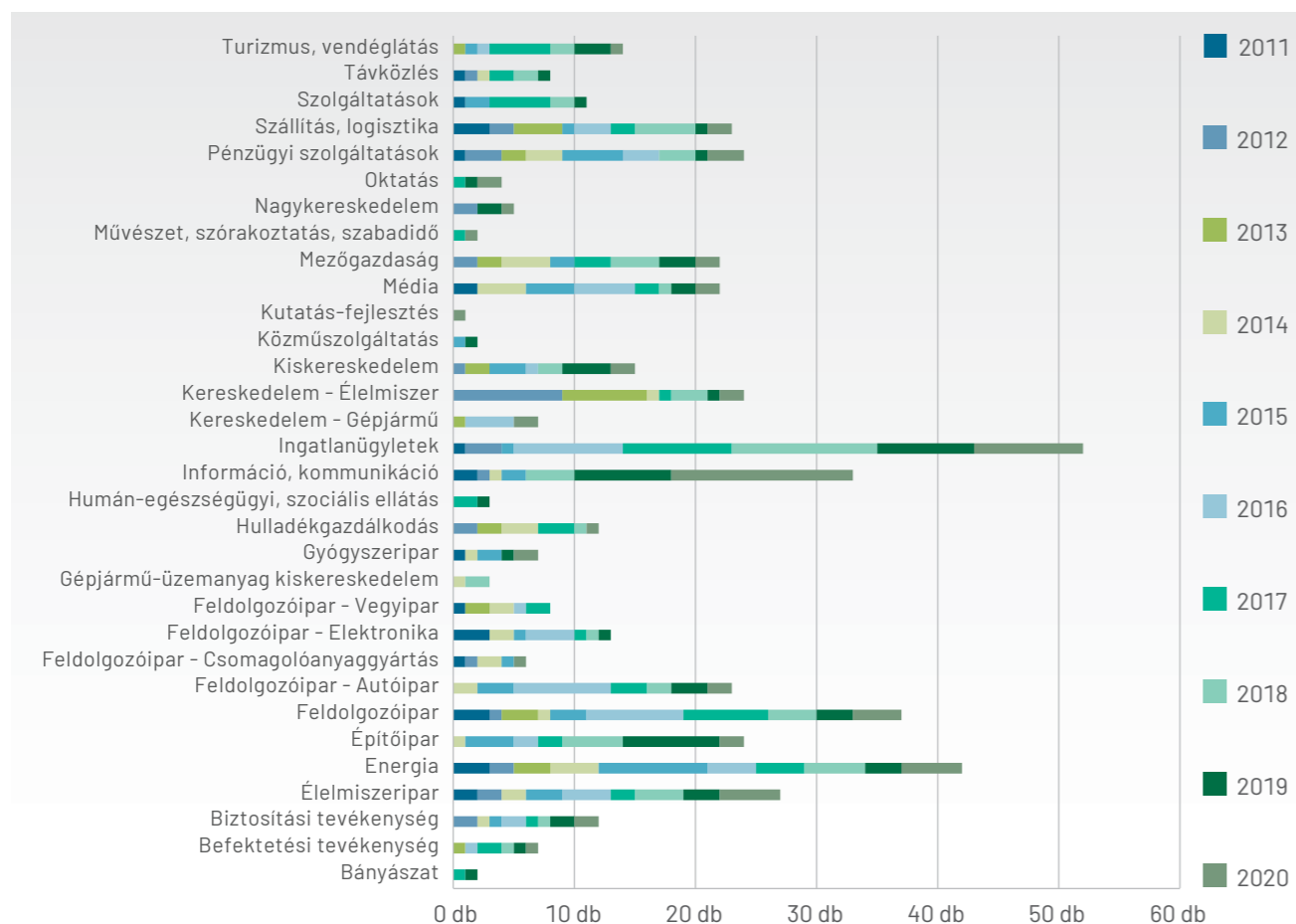

CSÖKKENŐ KÜLFÖLDI FELVÁSÁRLÁS ARÁNY

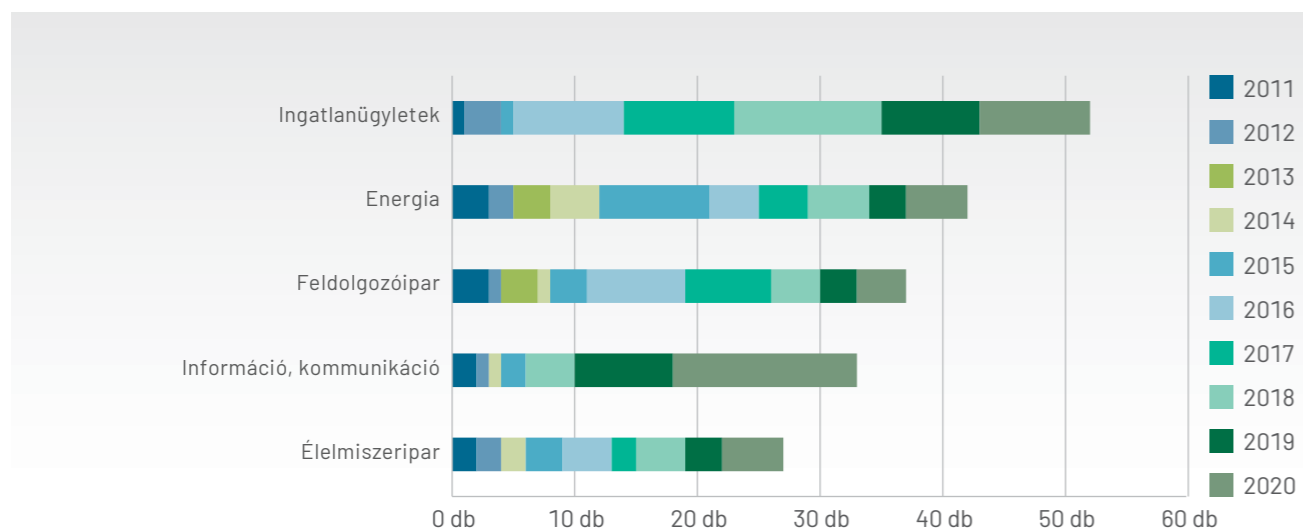

II.6. A tranzakciók megoszlása az érintett szektorok szerint

FÚZIÓK MEGOSZLÁSA A GAZDASÁG EGYES SZÉKTORAIBAN

TOP 5 SZÉKTOR, AHOL A LEGTÖBB FÚZIÓ VOLT

III. MIVEL TUD HOZZÁJÁRULNI A GVH A GAZDASÁG NÖVEKEDÉSÉHEZ?

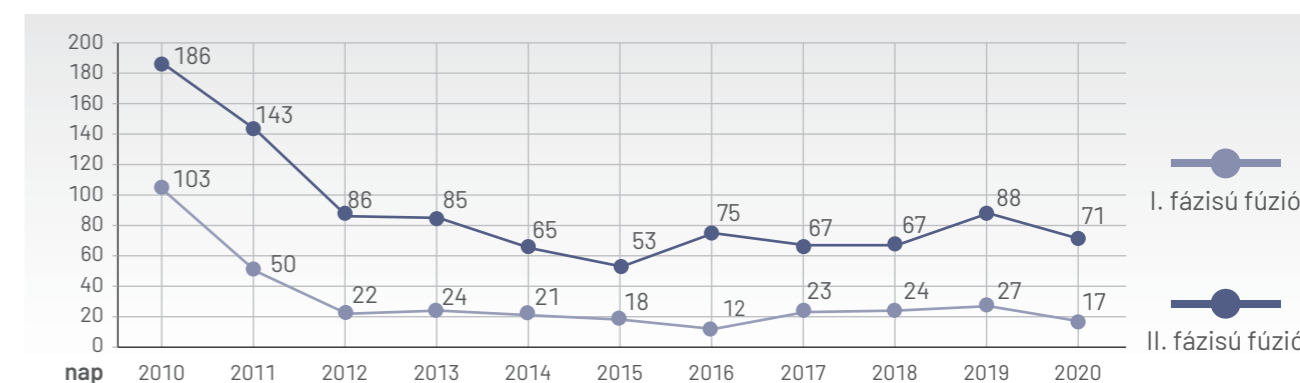
III.1. Jelentős adminisztrációsteher-csökkentés a vállalkozások számára

40-60 millió Ft

Az eljárási díjcsökkentés miatt a vállalkozásoknál maradó pénzüsszeg

A nemzeti versenyhatóság 2010 óta jelentősen csökkentette a vállalkozások adminisztratív terheit, egyúttal gyorsította az ügyintézését. A gyorsítás lehetőségét 2017 januárja hozta el, amikor is új eljárási rendszerre került sor és bejelentéses rendszerre tért át a versenyhatóság. Korábban 2017 előtt a GVH minden fúziós bejelentésre 30 napos eljárást indított hivatalból, melynek díja 4 millió forint volt, dacára annak, hogy ezen ügyek 80%-a nem vetett fel versenyaggályokat. Ezen bejelentéses eljárás igazgatási szolgáltatási díját a GVH javaslatára a jogalkotó negyedére, 1 millió forintra csökkentette. Ezzel a GVH fúziós eljárási díjbevétele kb. harmada (évi átlag 40-60 millió forintnyi összeg) a vállalkozásoknál marad.

A FÚZIÓS ELJÁRÁSOK ÜGYINTÉZÉSI IDEJE

A bejelentéses rendszernek köszönhetően a GVH a nagy átlagot képező problémamentes ügyeket 8 napos eljárásba terelte. A 2010. évi adatokhoz képest a teljes körű fúziós eljárások átlagos ügyintézési ideje 2020-ra **62%-kal**, az I. fázisú ügyek elintézési ideje **82,5%-kal** csökkent. Az egyszerűbb megítélésű összefonódások tekintetében a csökkenés még drasztikusabb, ha figyelembe vesszük, hogy a hatósági bizonyítvánnyal kezelhető ügyek **átlagos elintézési ideje 4 nap** lett.

4 nap

Hatósági bizonyítvánnyal kezelt ügyek átlagos elintézési ideje

-62%

A II. fázisú fúziós ügyek átlagos ügyintézési idejének csökkenése 2010-hez képest

-82,5%

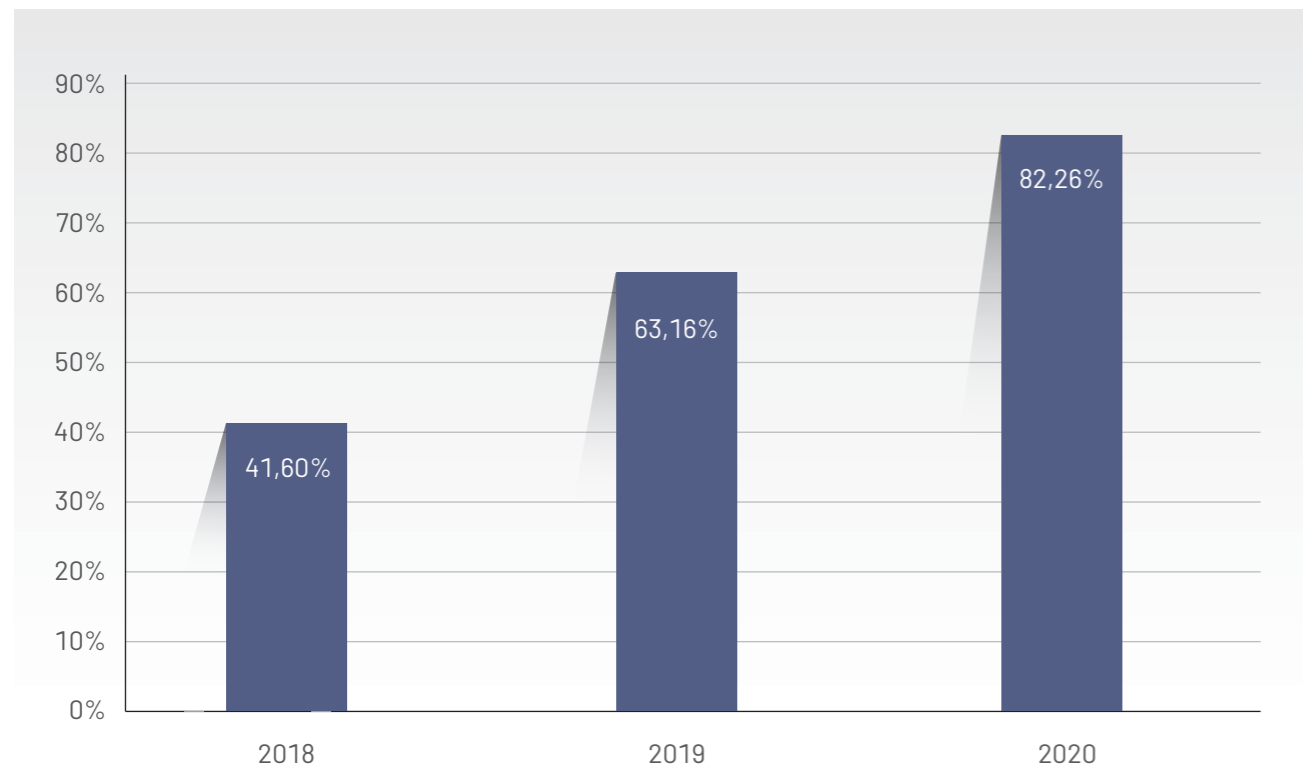
Az I. fázisú fúziós ügyek átlagos ügyintézési idejének csökkenése 2010-hez képest

III.2. E-ügyintézés bevezetése

A GVH 2018 óta lehetőséget biztosít a vállalkozások számára, hogy az összefonódás-bejelentéseket elektronikus formában nyújtsák be a GVH számára. Az elektronikusan benyújtott összefonódások aránya folyamatosan emelkedik, tavaly a bejelentések **82,26%**-a elektronikus formában került benyújtásra. Az e-ügyintézés különösen jól jött a pandémia alatt.

ELEKTRONIKUSAN BENYÚJTOTT BEJELENTÉSEK

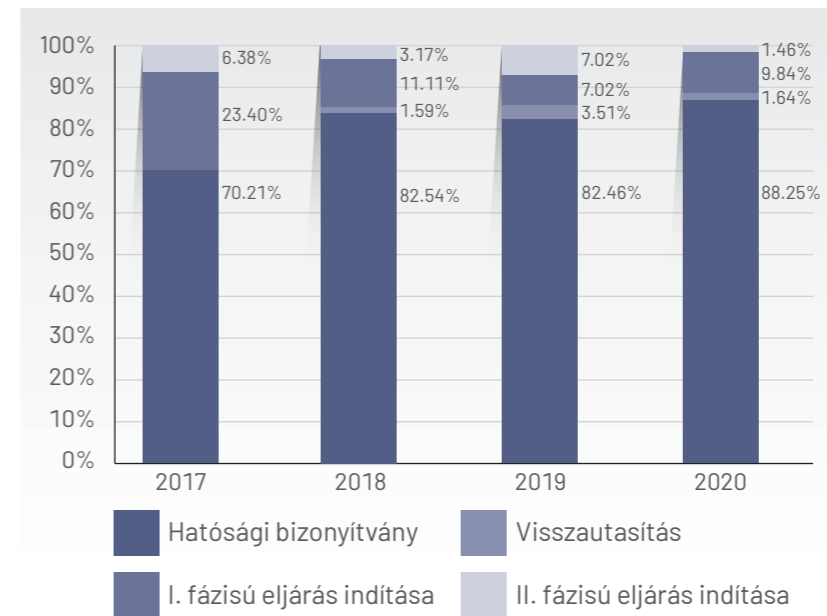

III.3. Előzetes egyeztetés (prenotifikáció) lehetősége

A GVH 2012-ben tette közzé az előzetes egyeztetésről szóló tájékoztatóját, a jogintézményt 2014 óta a Tptv. szabályozza. A GVH a prenotifikációval kíván segítséget nyújtani a piaci szereplőknek ahhoz, hogy a fúziós bejelentés során megadandó adatok hiányosságai miatt ne induljon eljárás feleslegesen. A GVH ezzel azt biztosítja, hogy „ne beszéljenek el egymás mellett a felek” és a versenyhatóság csak olyan ügyekre fordítsa az erőforrásait, amelyek valóban versenyproblémákat vetnek fel.

A bejelentéses eljárások során hozott döntéseket tekintve **az I. fázisú eljárásindítások aránya jelentősen csökkent 2017 óta**, amellyel párhuzamosan megnőtt viszont a hatósági bizonyítványok aránya.

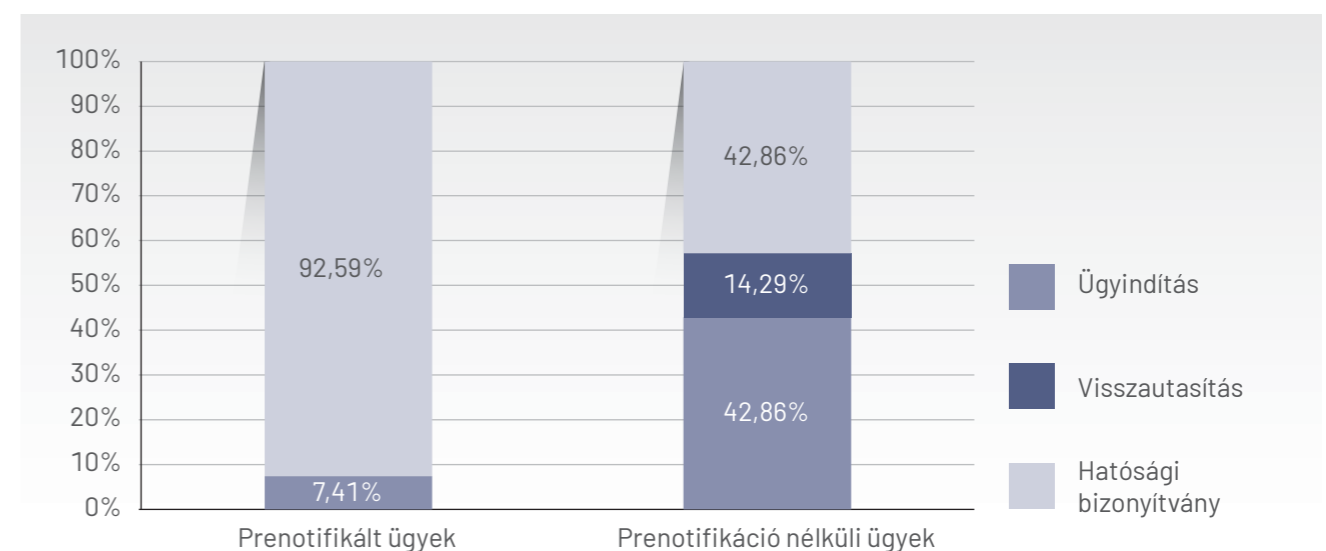
CSÖKKENŐ ÜGYINDÍTÁSOK

A prenotifikációval jelentősen csökkenthető az eljárás indításának kockázata, amellyel a vállalkozások oldalán több millió forint igazgatási szolgáltatási díj megtakarítható. **2020-ban a prenotifikált ügyek 7%-ában került sor ügyindításra (ez a teljes körű ügyeket is tartalmazza), míg a nem prenotifikált ügyek esetében ugyanez az arány 43% volt.**

PRENOTIFIKÁCIÓ ESETÉN KEVESEBB ELJÁRÁS

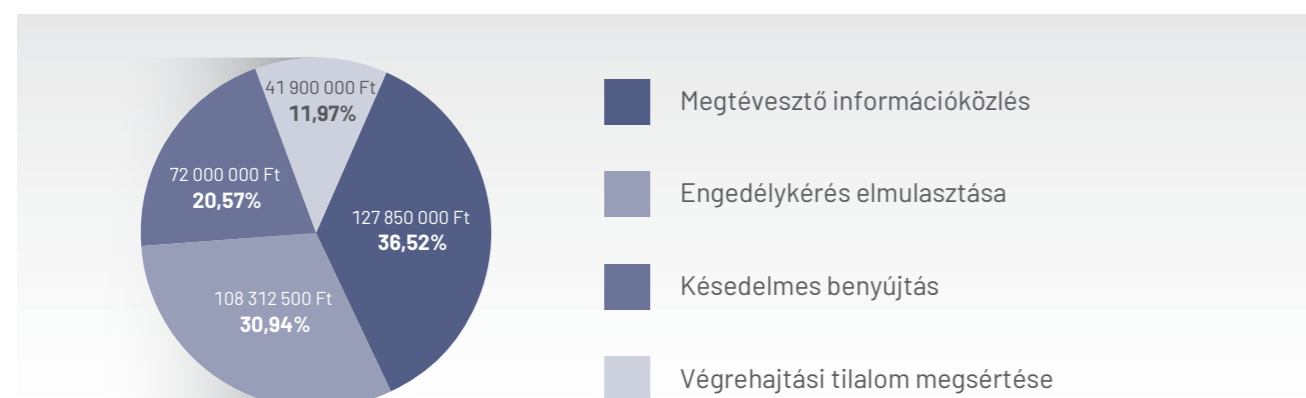
III.4. Fókuszban az adathitelesség

Az eljárások gyorsulása mellett a GVH fokozott figyelmet fordít az adathitelességre. A GVH 2010 óta összesen 350 millió Ft bírságot szabott ki a vállalkozásokkal szemben fúzióhoz kapcsolódó jogsértések miatt. Mivel a nemzeti versenyhivatal alapvetően a kérelmező felek által szolgáltatott adatokra alapítja döntését, ezért elengedhetetlenül fontos, hogy azok hitelesek és megbízhatóak legyenek. A GVH ezért kiemelten kezeli, ha utóbb megtévesztő információközlésre derül fény: **a fúziós jogsértésekért kiszabott bírságok 36,5%-át, közel 128 millió Ft-ot a GVH megtévesztő információközlés miatt szabta ki a vállalkozásokra.**

350
millió Ft

Fúzióhoz kapcsolódó
jogsértések miatt
kiszabott bírság

GYORSULÓ ELJÁRÁSOK, NÖVEKVŐ ADATHITELESSÉG

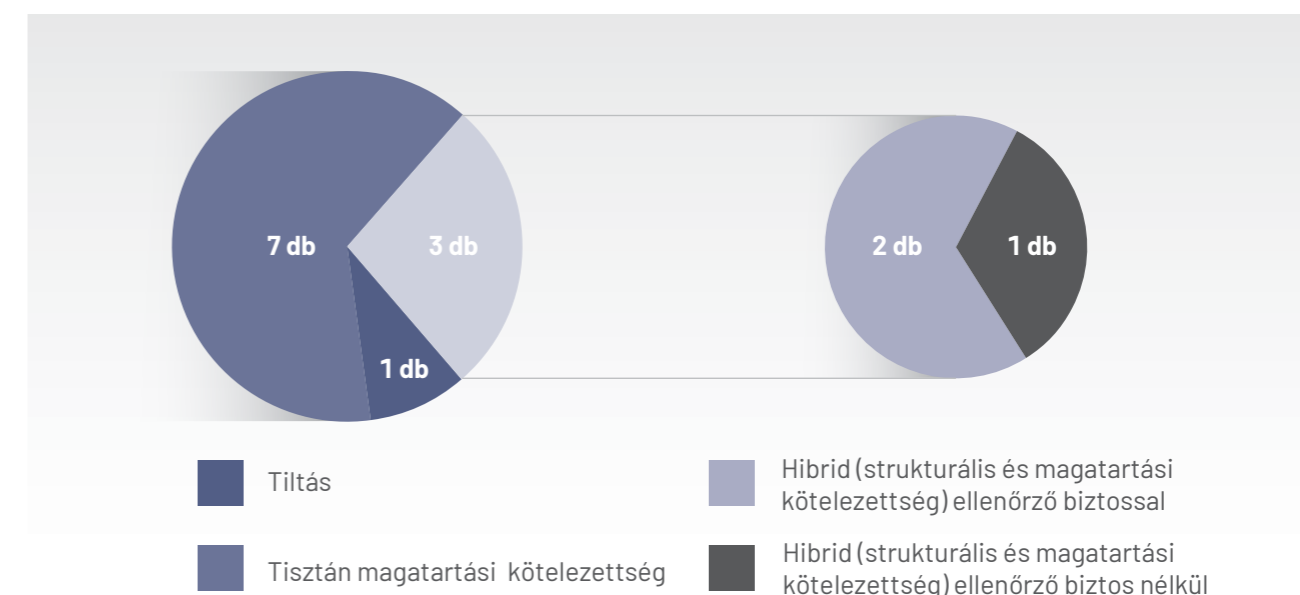
III.5. Formális beavatkozások

A GVH változatos eszközöket alkalmazott a fúziók során felmerülő versenyproblémák orvoslása érdekében, melyek közül néhány konkrét beavatkozást említünk:

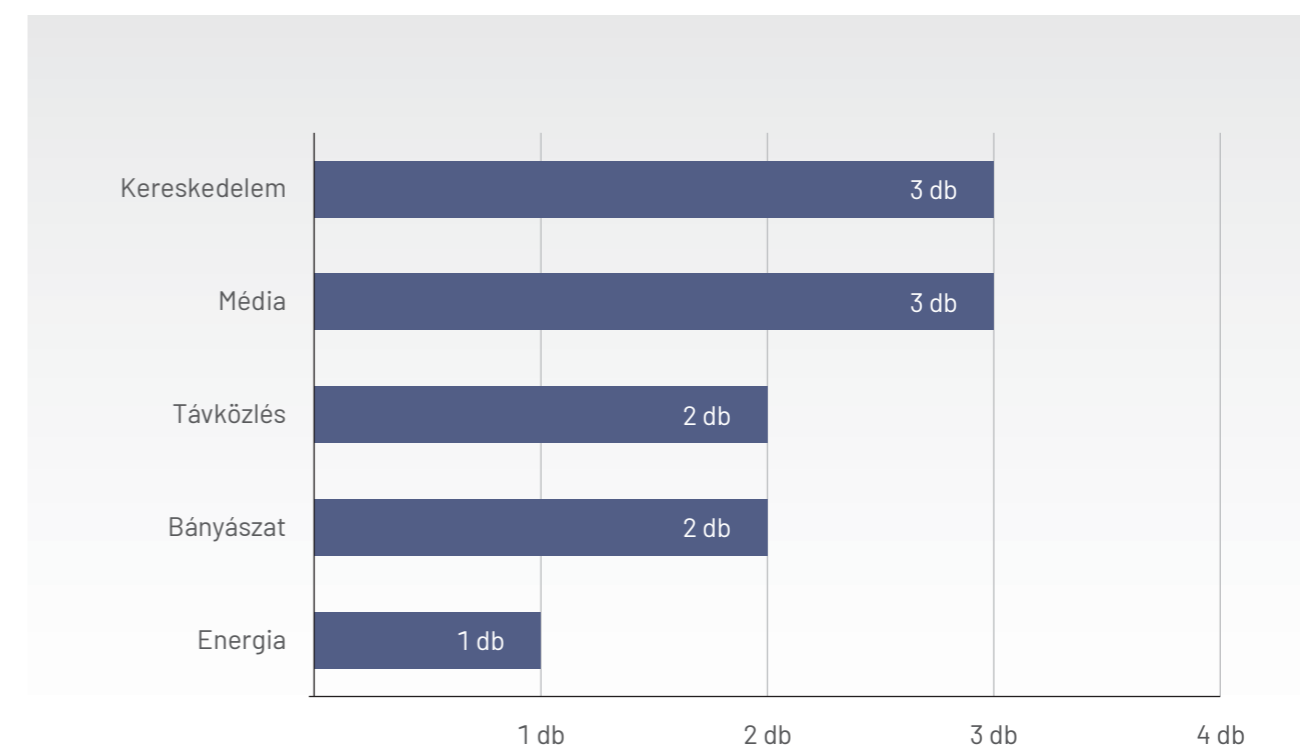
-
2010: A Holcim értékesíti a cement nagykereskedelemmel foglalkozó DTG-ben meglévő üzletrészét a GVH által kijelölt vevő részére, és 5 éven keresztül a határozatban előírt feltételek mellett biztosítja a cement szállítását a DTG-nek.
-
2017: A Duna-Dráva Cement értékesíti a Readymix-szel átfedésben lévő 6 településen (Kaposvár, Kecskemét, Nagykanizsa, Siófok, Székesfehérvár és Pécs) a meglévő transzportbeton üzemait a GVH által kijelölt vevőknek, és kiegészítő jellegű magatartási kötelezettségeket is teljesít.
-
2019: A versenyproblémát felvető mezőkovácsházi töltőállomások esetében a MOL az összefonódást követő 5 évben csak a határozatban előírt mértékben térhet el az országos referenciaáraktól. A jelenlegi üzemanyagárak mellett vállalása a településen átlagosan 5-7 Ft/liter mértékű csökkenést jelent.
-
2020: A DIGI - azon a 15 településen, ahol a GVH versenyproblémát azonosított - értékesíti a megszerzett Invitel hálózatokat a GVH által kijelölt vevő részére, és más kiegészítő jellegű magatartási vállalásokat is teljesít. Emellett azokon az Invitel által lefedett településeken, ahol a DIGI csoport i-TV szolgáltatása is elérhető, a DIGI 2023 végéig kilép a hálózatokra vonatkozó bérleti szerződésekből, és ezen időszak tekintetében az i-TV szolgáltatás árára vonatkozó vállalatot is tett.
-
2020: Az OTP Bank az OTP Csoporthoz tartozó Portfolion Zöld Magántőke Alapnak a Nádudvari termékek gyártója feletti irányítástervezése kapcsán olyan belső struktúra (kínai fal) kialakítását vállalta, amely megakadályozza, hogy az élelmiszeriparban szintén jelen lévő Csányi Csoport vezetői versenytársuk bizalmas információihoz férjenek hozzá.

A 2010 és 2020 közötti időszakban 11 összefonódás kapcsán került sor beavatkozásra⁸. A tisztán magatartási kötelezések közül a fenti kiemelés a jelenleg is érvényben lévő kötelezettségvállalásokat tartalmazza.

FORMÁLIS BEAVATKOZÁSOK MEGOSZLÁSA

FORMÁLIS BEAVATKOZÁSSAL ÉRINTETT SZEKTOROK

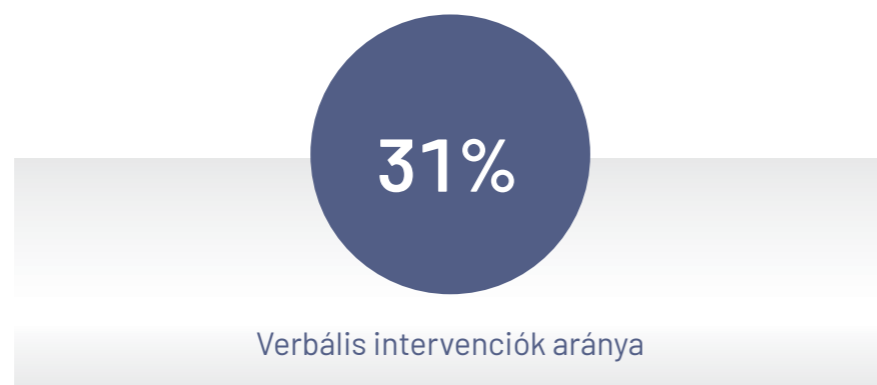

⁸ Beavatkozást tartalmazó döntés 12 db volt ebben az időszakban, azonban a VI/43/2017. sz. eljárásban hozott döntését a GVH visszavonta, és ugyanezen tranzakció kapcsán a VI/42/2018. sz. eljárásban hozott döntésében is beavatkozásra került sor.

III.6. A verbális intervenciók növekvő szerepe

III.6.1 A fúziós beavatkozások harmadát már verbális intervenciók teszik ki

A verbális intervenciók szerepe az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárásokban egyre növekszik, a 2010 és 2020 közötti időszakban a GVH által vizsgált ügyek között 5 ilyen eset volt, azaz **a GVH összes beavatkozásának 31%-a verbális intervenció volt.**

2011: Kérelem visszavonása és a tranzakciótól való elállás, mivel a szakhatósági hozzájárulás megtagadása miatt a GVH az összefonódás tiltását tervezte.

2014: Kérelem visszavonása és a tranzakciótól való elállás, mivel a felek által felajánlott kötelezettségvállalást a GVH nem fogadta el és annak kiegészítését kérte, ugyanakkor a feleknek végül nem sikerült a GVH számára is elfogadható kötelezettségvállalást felajánlani.

2018: Versenyproblémát felvető helyi rádióadókat (Gong Rádió és Part FM) üzemeltető vállalkozások értékesítése a bejelentő Mészáros-csoporttól független vállalkozás részére.

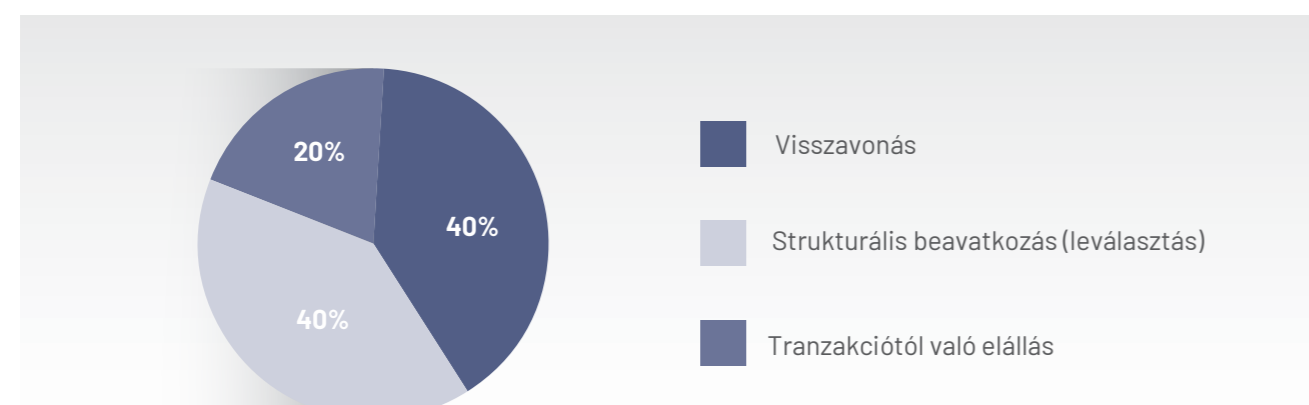

2019: 5 milliárd forintos küszöbérték alapján bejelentésköteles összefonódás, amely kapcsán a felek a GVH által az előzetes egyeztetés során jelzett aggályokra figyelemmel végül elálltak a tranzakciótól.

2020: A versenyaggályt felvető termékre a Stada irányításszerzése nem terjedt ki, azt a Walmart az irányításszerzéssel egyidejűleg értékesítette egy független harmadik fél számára.

VERBÁLIS INTERVENCIÓK MEGOSZLÁSA

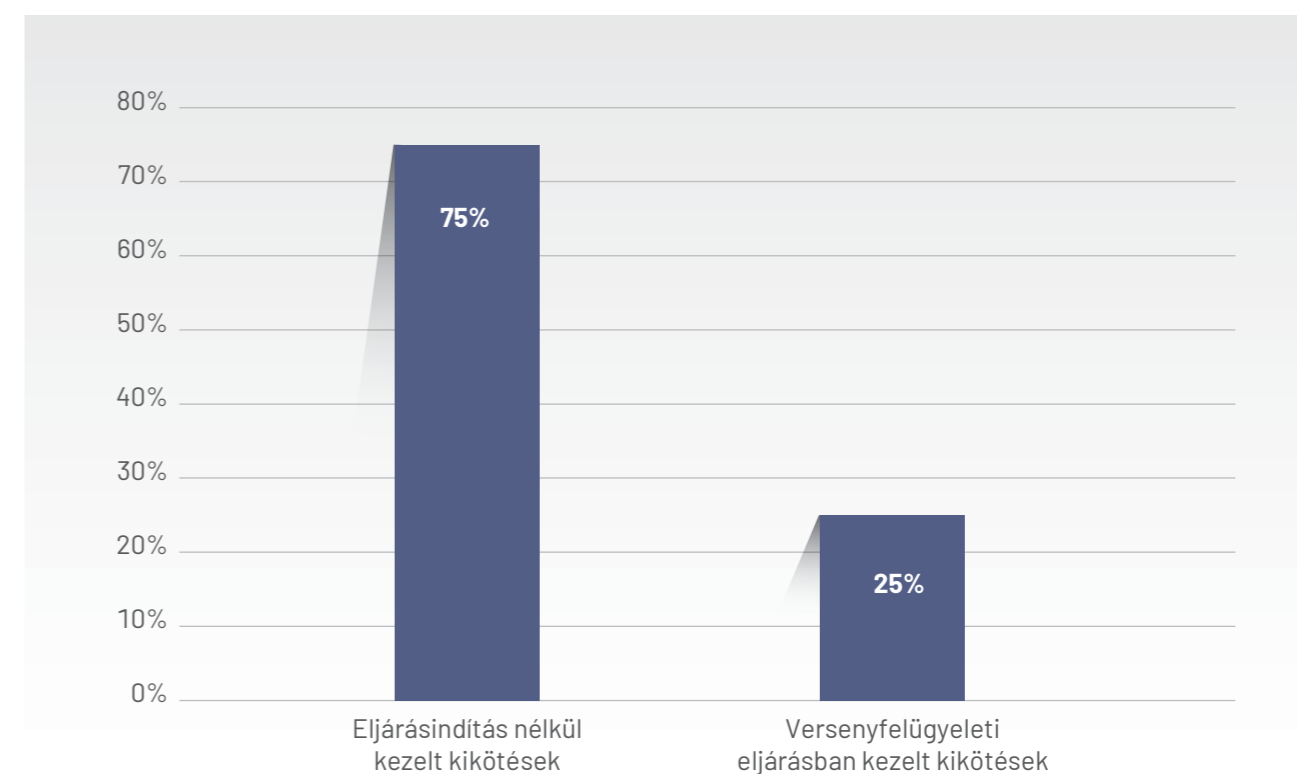

III.6.2 Verbális intervenciók eredményei a kapcsolódó versenykorlátozások terén

2016 és 2020 közötti időszakban az összefonódásokat létrehozó szerződésekben szereplő, nem kapcsolódó versenykorlátozások 75%-át összhangba hozták a felek a törvényi elvárásokkal, pusztán a GVH vizsgálójának szóbeli jelzése alapján. Így ezekben az ügyekben végül nem volt szükség versenyfelügyeleti eljárás indítására. Mindez azt jelenti, hogy a **kapcsolódó versenykorlátozások 75%-a esetében a versenyprobléma eljárás indítása nélkül is felszámolható volt.**

VERBÁLIS INTERVENCIÓK A NEM KAPCSOLÓDÓ VERSENYKORLÁTOZÁSOK KEZELÉSE SORÁN

Kiadja a Gazdasági Versenyhivatal
1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Felelős kiadó:
Rigó Csaba Balázs elnök

Tel.: +36 1 472-8851

E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu

Weboldal: www.gvh.hu

FB: <https://www.facebook.com/versenyhivatal/>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/hungarian-competition-authority>

Az ICN 2021. évi konferenciájának házigazdája:
<https://www.gvh.hu/sajtoszoba/sajtokozlomenyek/2020-as-sajtokozlomenyek/a-gvh-magyarorszagra-hozza-a-vilag-versenyhatosagait>

Jelen kiadvány elérhető az alábbi honlapon:
<https://www.gvh.hu/gvh/kiadvanyok>

Budapest, 2021. július
Copyright © GVH
Kézirat lezárva: 2021. június 17.